34e Jaar — N. 111 | 3 centiemen per nummer | Woensdag 24 April 1918

VOORUIT

Orgaan der Belgische Werkliedenpartij. — Verschijnende alle dagen.

Drukster-Uitgeefster Sam. Maatsch, HET LICHT, Best.. P. De Visch, Ledeberg-Gent — Red.-Adm Hoogpoort, 29, Gent

ONZE STRIJD

voor de vermindering der werkuren!

Naar den achturigen Arbeidsdag

I

Nu de Eerste Mei aanstaande is meenen wij goed te doen, met er aan te herinneren, wat er al gedaan werd om den werkdag tot een behoorlijk getal uren te beperken en de practische uitslagen die aldus werden bereikt. De lijst ervan is leerrijk en overtuigend.

Punt I. Hoe langer de arbeidsdag is, hoe gunstiger invloed zijne vermindering uitoefent, eenvoudig door de herstelling der lichaamskrachten van den werkman.

De bestuurder eener katoenfabriek in den Staat van Massachussets (Noord Amerika), verklaarde aan den overste van het Arbeidsbureel, in 1883, dat, wanneer hij vijftien jaren vroeger, de werkuren van dertien op elf had verminderd met dezelfde machienen, de voortbrengst van gekleurd lijnwaad van 90 duizend yards tot op 120 duizend yards per week was geklommen (1) en de Middlesex Company, van Lowell, die nog eene grootere vermindering doorvoerde in 1872, heeft bevonden dat, door het versnellen der machienen, zoodanig dat zij zooveel toeren per dag deden als vroeger en door het vrouwenwerk door mannenwerk te vervangen in de zwakke evenredigheid van 3 1/5 per honderd, de voorbrengst vermeerderde met 90.117 stukken, vertegenwoordigende eene waarde van 3.375.000 franken (2).

De voorbeelden van dergelijke vermeerderingen zijn nochtans zeldzaam. Maar de algemeene indruk is, dat het middencijfer der voortbrengst, door het korter aantal werkuren, geene vermindering heeft ondergaan die het vermelden waard is.

De proeven gedaan in Engeland gedurende het eerste kwartaal der XIX eeuw, waren niet talrijk en niet overtuigend genoeg, om de openbare opinie te beïnvloeden, zoomin als de geleerde mannen, die de onderzoekscommissie samenstelden van 1833.

De heeren Thomas Tooke, Edwin Chadwick en dr Southwood Smith, waren de tolk der algemeene denkwijze van dit tijdstip, wanneer zij in hun verslag verklaarden, dat eene wet die de werkuren op elf zou bepalen, gelijk zou staan, met eene vermindering van een elfde der voortbrengst en eene overeenkomende daling der loonen.

Het was nog altijd de algemeene denkwijze, in de jaren veertig, bij de stemming der tienurenwet en zelfs de fabriekstoezichter M. Leonard Horner, besliste voorstaander der korte werkdagen, was vol angst betreffende de gevolgen dezer wet; hij dacht dat het onvoorzichtig en gevaarlijk was, ineens zoo eene groote vermindering van werktijd door te voeren: twee uren ineens per dag. Deze vrees bleek volkomen ongegrond door de gebeurtenissen.

De wet trad in voege op een kritisch oogenblik, de katoennijverheid onderging eene zeer erge teneerdrukking en de patroons waren niet geneigd tot eene groote voortbrengst; zij verlaagden de loonen hunner werklieden, met 10 per honderd, als gevolg van de heerschende crisis en met een zesde voor de vermindering van den arbeidsdag.

Trots dit alles kon M. Horner, rond het einde van het jaar 1848, in zijn verslag neerschrijven, dat verscheidene werklieden hem verklaard hadden dat: «met eene grootere inspanning en eene aanhoudende aandacht, zij in staat waren meer te winnen, zoodanig dat het verschil tusschen hunne huidige loonen en deze die zij wonnen, toen zij twaalf uren werkten onbeduidend was (3).»

In tien uren en zelfs minder, (want de arbeid werd op acht en vijftig uren in de week bepaald tot in 1850 brachten zij dus zooveel voort, als in twaalf en de voortbrengst steeg zelfs met 10 per honderd.

De meerderheid der werklieden hebben geheel zeker hun loon zien verminderen in den loop van het eerste jaar, en eenigen hadden verkozen, indien zij het gekunnen hadden, om elf uren te werken, maar geenen enkele had willen terugkeeren naar het twaalf urenstelsel; de meerderheid verkoos het nieuw regiem, want hunne gezondheid was beter. Zij vonden zooals een werkman het uitdrukte hun profijt aan hunne beenderen, zooniet in hunnen zak en zij werden overigens gewaar dat zij ook in hunnen zak gewonnen hadden langs onrechtstreeksche wegen.

De kortere werkdagen lieten hun den tijd om hunne aankoopen voordeeliger te doen of zij gaven hunne vrouwen gelegenheid om zich met hare kinderen bezig te houden en zelf haren wasch te doen, zoodanig dat haren toestand zelfs geldelijk er niet onder geleden had, trots eene kleine vermindering der dagloonen.

Maar deze die even hooge loonen hebben bekomen onder het tienurenstelsel als onder dat der twaalf uren, zijn in den beginne tamelijk talrijk geweest.

* * *

In zijn verslag over het jaar 1849 haalt M. Horner, de Engelsche fabriekstoezichter een omstandige memorie aan, die hij ontvangen had van een grooten fabrikant van Manchester, aantoonende, dat volgens de loonen per week uitbetaald in de weverij in 1845 en in 1848-49, de hoeveelheid voortgebracht met de 69 getouwen, dezelfde was in 58 uren als vroeger in 69 uren, het is waar dat de snelheid der mekanieken lichtelijk vermeerderd was.

De fabrikant betaalde 145 pond sterling (een pond sterling is 25 franken) per week in 1845 en indien de werklieden, maar in dezelfde evenredigheid hadden voortgebracht, dan zouden zij aan den ouden tarief, maar 121 pond sterling gewonnen hebben in 1848, terwijl zij nu met dezelfde taks van loonen 143 pond wonnen. Zij kwamen dus tot 22 pond meer voor geleverd werk, waarvan 5 pond te danken waren aan de versnelling der machienen en 17 aan de meerdere toewijding bij den arbeid. (4)

(1) Report on Uniform House of Labour page 142, aangehaald door John Rae.
(2) Massachussets Labour bureau. Report 1873 aangehaald door J. Rae.
(3) Factory Inspectors Report 1848, blad. 16.
(4) Factory Inspectors Report 1849, bladzijde 4.

De bestuurder eener andere katoenfabriek zegde aan M. Horner: «Wij leggen nu zooveel werk af, dan wanneer wij twaalf uren werkten. Wanneer ik over negen jaren in deze fabriek gekomen ben, was de voortgebrache hoeveelheid in de weverij dezelfde, als deze die wij nu voortbrengen en daar is geene verandering aan de machienen gebeurd, geene enkele versnelling. Ik schrijf dit feit enkel toe aan den grooteren toeleg en de meerdere naarstigheid der werkers. Zij kunnen beter werken omdat zij minder lange uren werken. (1)

De bestuurder eener andere katoenfabriek, van evenveel gewicht, maakte in hetzelfde tijdstip een gelijkluidend verslag, behalve dat er eene lichte vermeerdering gekomen was aan de snelheid der mekanieken.

De bestuurder eener wolfabriek vertelde mij een feit uit zijne persoonlijke ondervinding dat mij waardig schijnt om aangestipt te worden; met hetzelfde werk, wonnen de vrouwen met den tienurendag, zooveel als de volwassen mannen in twaalf uren. Hij schreef dit feit toe alleenlijk aan hare grootere toewijding bij het werk. Noch den aard van het werk, noch de machienen van deze fabriek hebben iets bijzonders. (2)

Den 31 October 1851, dan wanneer de wet sedert drie jaren invoege was, kon M. Horner met dees beslissend besluit voor den dag komen: «In al de fabriekswerkhuizen, waar de loonen per stuk betaald worden — en die vormen waarschijnlijk ten minste wel de vier vijfden van het geheel en hun getal vermeerdert gedurig — heeft men vastgesteld dat de hoeveelheid voortgebracht in tien en half uren, maar zeer weinig minder is, dan de hoeveelheid vroeger voortgebracht in twaalf uren. In zekere gevallen staat zij er gelijk mede. Men verklaart zulks door de stuwkracht gegeven aan den geest van uitvinding, toegepast aan de volmaking der machienen en het vermeerderen hunner snelheid, maar dit komt nog meer voort van de werklieden zelve; hunne gezondheid is verbeterd, zij ondervinden deze uitputting en deze lamheid niet meer, die het gevolg waren der lange werkdagen, terwijl hunne werkzaamheid en hunne blijheid toegenomen zijn en zij in staat gesteld zijn met meer aanhoudendheid en rapper te werken en tijdsbesparingen te doen; de verletpoozen tijdens het werk zijn nu ook minder noodzakelijk geworden.»

In 1853 verklaarde M. Grant, sedert twintig jaar bestuurder der fabriek Nuthall, 600 werklieden bezigende, aan den inspector M. Horner, dat dank aan een grootere inspanning gedurende den arbeid en eene lichte versnelling der machienen, de werklieden schier zooveel verdienden als vroeger en dat hun karakter onder zedelijk oogpunt bezig was met zichtbaar en snel te verbeteren. (3)

Reeds voor dien datum hadden de patroons zoowel als de werklieden vastgesteld, dat de beperking van den werkdag, noch de profijten, noch de inkomsten verminderd hadden en dat de kapitalen noch de textielnijverheid, noch het land ontvlucht waren, maar dat er integendeel eene groote vermeerdering te bestatigen viel, in het getal en in de afmetingen der textielfabricken van Engeland, gedurende de jaren die onmiddellijk volgden op de tienurenwet.

Tooke toont aan in zijne Geschiedenis der Prijzen (4) dat gedurende de jaren 1850-55. 570 nieuwe fabrieken van wol, katoen, vlas en zijde, te samen beschikkende over 14.389 stoompaardenkrachten gebouwd werden, in Engeland; dat 226 oude fabrieken vergroot werden met 5977 stoompaardenkrachten, erwijl er slechts 177 fabrieken waren met 5977 stoompaardenkrachten, die likwideerden.

Het is daar een overtuigendste bewijzen, dat de voordeelen van den tienurendag reeds tot de ondervinding behoorden. De fabrieken die in den beginne verliezen hadden gedaan, hadden sedert dien geheel zeker geleerd, hoe zij van de beter bewaarde wilskracht hunner werklieden genoeg werk konden bekomen om de geleden schade in te winnen en zelfs meer.

Sedert lang is de openbare opinie in de nijverheid, deze die werd uitgedrukt door John Slagg, lid van het Lagerhuis voor Manchester voor de Commissie van het beroepsonderwijs: «In de katoennijverheid, wanneer de werkuren verminderd werden, arbeidden de werklieden met veel meer wilskracht en verstand, de voortbrengst bleef dezelfde en in eenige gevallen nam zij toe, zoodanig dat wij in werkelijkheid zooveel voortbrachten, onder het stelsel der korte werkuren, als onder dat der langere werkdagen.»

Alhoewel de arbeidsdag over het algemeen in Amerika van elf uren is, toch zijn er talrijke proeven genomen met den werkdag van tien uren en de uitslagen zijn bijna even gunstig geweest als in Engeland.

Wij spraken reeds over de Middlesex Company van Lowell, die in 1872 de werkdag ineens van dertien uren op tien uren bracht en die trots deze groote vermindering toch eene vermeerdering van voortbrengst bekwam. Wij zien in het verslag van 1882, dat eene groote tapijtenfabriek reeds den tienurigen werkdag had, sedert vijf en twintig jaren en dat hare werklieden hoogere loonen wonnen, dan deze der andere fabrieken van denzelfden staat, met uitzondering misschien van eene of twee fabrieken. (5)

In den Staat Connecticut is de werkdag nog van elf uren, maar zekere huizen en onder andere de Willimantic Linen Company, hebben den tienurigen arbeid aangenomen en zes maanden nadien — gedurende dewelke er zich eene zekere vermindering voordeed in de voorbrengst, die nochtans aan andere oorzaken toe te schrijven was, dan de verkorting van den arbeidsdag — was de produktie op haar zelfde peil. (1)

(1) Ibidem bladz. 141.

Wordt voortgezet. F. H.

(1) Factory Inspectors Report 1849, bladzijde 5.
(2) Ibid.
(3) Ibidem 1853, bladz. 20.
(4) Tooke History of Prices VI, bladz. 52.
(5) Massachuchetts, Labour Bureau. Report for 1882. bladz. 146.

Europeesche Oorlog

In West-Vlaanderen en in Frankrijk

Uit Duitsche bron.

GROOT HOOFDKWARTIER, 21 April (Avondbericht): Van de oorlogsterreinen niets nieuws.

GROOT HOOFDKWARTIER, 22 April: Aan de slagfronten plaatselijke infanterieondernemingen. De pogingen van den vijand om over het La Bassée-kanaal noordwestelijk van Béthune vooruit te dringen, mislukten in ons vuur. Noordelijk van Albert namen wij 88 Engelschen gevangen en maakten 22 mijnenwerpers en eenige machiengeweren buit. De artilleriestrijd leefde enkel in weinge sectors op.

Op het overige front bleef de gevechtswerking binnen matige grenzen.

Zuidwestelijk van Altkirch namen wij bij een verkenningsaanval gevangenen.

Van de andere oorlogsterreinen niets nieuws.

De eerste generaal-kwartiermeester
LUDENDORFF.

BERLIJN, 22 April (Off.): Avondbericht: Van de oorlogsplaatsen niets nieuws.

Uit Fransche bron.

PARIJS, 20 April. — Officieel avondbericht: De dag is door bedrijvigheid van het geschut gekenmerkt geweest, vooral ten W. van de Avre en op de beide oevers der Maas.

Beoosten St-Mihiel deden de Duitschers gister ochtend een aanval op een front van één km. in de richting van Seicheprey. Ze kregen voet in eenige stukken der voorste Fransche schansen, maar de tegenaanvallen, aanstonds door de Franschen ondernomen, hebben hen daar ten deele uitgejaagd.

PARIJS, 20 April. — Namiddagbericht: De vijand poogde een overval in de streek van Hangard-en-Santerre. Gevangenen, daaronder een officier bleven in onze handen. De werking der beide artillerieën bleef zeer levendig tusschen Lassigny en Noyon. Onze afdeelingen hebben in den loop van den nacht talrijke overvallen tegen verschillende punten van 't vijandelijk front uitgevoerd, bijzonderlijk noordwestelijk en oostelijk van Reims. Wij namen een aantal gevangenen in Champagne, in den sector van Juvincourt en bij de Maashoogten. De vijand deed zijnerzijds meerdere pogingen welke westelijk van Butte-du-Mesnil en in Woevre teruggeslagen werden. Anders verliep de nacht overal rustig.

's Avonds: De dag was gekenschetst door de artilleriewerking bijzonderlijk westelijk van de Ancre en op beide Maasoevers. Oostelijk van St-Mihiel voerde de vijand gister morgen op een front van een kilometer eenen aanval uit op Seicheprey. Hij kon in eenige onzer voorste loopgravensectors voet vatten, doch werd door onze direkte tegenaanvallen weer eruit geworpen.

PARIJS, 21 April (Off.): Artilleriewerkzaamheid aan den linker Maasoever, evenzoo tusschen Montdidier en Noyon. Een vijandelijke aanval werd ten Noorden van Reims teruggeslagen. De strijd duurde gedurende den nacht in de streek van Seicheprey voort. Wij hebben bijna het gansche terrein weergenomen. Amerikaansche eenheden, naast de onzen strijdend, sloegen evenzeer een levendigen vijandelijken aanval in denzelfden sektor af. Verscheidene aanvallen werden door onze troepen in Lotharingen en in de Vogezen uitgevoerd.

Avondbericht: Geene infanteriebedrijvigheid in den loop van den dag. Van weerskanten artilleriewerkzaamheid op verscheidene punten van het Sommefront, aan de Avre en aan de Oise, evenzoo op den rechter Maasoever. Ten Noorden van Seicheprey werd onze linie volledig terug hersteld. De vijand beschoot Reims, waar verscheidene branden uitbraken.

Uit Engelsche bron.

LONDEN, 20 April. — Officieel avondbericht: Heden ochtend hebben wij geslaagde ondernemingen op kleine schaal ten uitvoer gebracht bezuiden Hebuterne en bezuiden de Scarpe. Wij schoven onze linie lichtelijk vooruit, namen 37 man gevangen en maakten 3 machiengeweren buit. Het vijandelijk geschut was bedrijvig in de nabijheid van de Ayette en bezuiden het La Bassée-kanaal.

Overigens valt er niets van het Britsche front te melden.

LONDEN, 20 April. — (Off.): De uitslag van eene gevolgrijke kleine ondernemings, die wij gisteren ten zuiden van den Scarpestroom uitvoerden, bestond in eenige gevangenen, negen machiengeweren en eenen loopgravenmortier. Een in den laten avond ondernomen tegenaanval onzer eerste divisie wierp den vijand uit punten onzer vooruitgeschoven verdedigingslinies in de omgeving van Givenchy en Festubert, die hij op 18 April onder zware verliezen gewonnen had. Alle doelen werden bereikt, en de stelling werd terug hersteld. Plaatselijke, tegen onze stellingen ten zuidoosten van Robecq gerichtte aanvallen voerden tot een scherp gevecht, dat daarmede eindigde, dat de vijand teruggeworpen werd. Buiten weerzijdige artilleriebedrijvigheid op verscheidene plaatsen van ons front is niets verder te melden. Ten zuiden van Hébuterne en in het zuiden van de Scarpe voerden wij heden vroeg gevolgrijke kleine ondernemingen door. Wij schoven onze linie licht vooruit en brachten 37 gevangenen en drie machiengeweren in. De vijandelijke artillerie was bij Ayette en ten zuiden van het La Bassée-kanaal bedrijvig. Verder is van het Britsche front niets te melden.

De oorlog tusschen Italië en Oostenrijk-Hongarije

Uit Oostenrijksche bron

WEENEN, 22 April (Off.): De geschutstrijd aan het Tirolerfront en in de Sieben Gemeinden houdt aan.

WEENEN, 21 April: Aan het zuidwestelijk front leefden op vele plaatsen artilleriestrijd en verkenningswerking opnieuw op. Kapitein Brumowsky behaalde in luchtstrijd den 29en zege.

Uit Italiaansche bron.

ROME, 20 April. — Officieel: Op het bergfront zijn patroeljes van ons en de bondgenooten levendig aan den slag geweest. Ze berokkenden den vijand verliezen. Ons geschut beukte met zichtbaar gevolg op de vijandelijke stellingen op het plateau van Asiago. Het hield tal van vijandelijke detachementen lang onder vuur, die, om zich aan den was van den Piave te ontrekken, Grave di Papadopoli trachtten te ontruimen.

De oorlog op den Balkan

Uit Bulgaarsche bron.

SOFIA, 20 April (Off.): Macedonisch front: Op verscheidene plaatsen in de Czerna-bogen kort vuuraanvallen door den vijand. Ten westen van den Wardar levendige artillerievuur van weerszijden. In het dorp Huma verstrooiden onze posten eene sterke vijandelijke patroelje bij Doiran. Bemerkenswaardige vuurbedrijvigheid op beide zijden ten oosten van het Doiran-meer. Ten Zuid-westen van Serres verstrooiden wij door vuur verscheidene vijandelijke infanterieafdeelingen.

Dobroedscha-front: Wapenstilstand.

Uit Fransche bron

PARIJS, 20 April. — Officieel: Artilleriewerking westelijk van het Doiranmeer in de streek van Dobropolje en westelijk van Monastir. In de Czernakromming hebben meerdere Duitsche afdeelingen de Italiaansche linies zuidelijk van Blakar aangevallen en moesten zich na heftigen strijd met achterlating van materiaal terugtrekken.

Een beproefde Bulgaarsche overval op onze stellingen tusschen de meren werd afgewezen.

In Klein-Azië

Uit Turksche bron

KONSTANTINOPEL, 22 April (Off.): Palestina-front: Onder de bescherming van sterk artillerievuur deden verscheidene Engelsche kavallerie-brigaden, waarop ook infanterie volgde, eenen aanval op den oostenlijken Jordaan-oever. In tegenaanval werd de vijand teruggeworpen. Onze artillerie bracht hem zware verliezen toe.

Kaukasus-front: Onze bewegingen gingen planmatig voorwaarts. Aan de overige fronten is de toestand onveranderd.

OP ZEE

De verscherpte duikbootoorlog

Uit Duitsche bron

BERLIJN, 22 April. — (Off.): In 't oostelijk deel van 't Kanaal, op de linie waar overwegend de oorlogsmatriaaltransporten van den vijand varen, schoot een onzer U-booten, kommandant opperluitenant ter zee, Warzscha, den volgeladen Engelschen stoomer « Highland Brigade » (5669 ton) en een anderen minstens 5000 br. r. t. grooten stoomer, dezen laatsten uit een grooten sterk bewaakten convooi weg.

Totale tonnengetal uit de nieuwe binnengekomen meldingen: 15000 brutoton.

De chef v. d. Admir. der Marine.

DE STRIJD IN 'T WESTEN

Italiaansche hulp op 't Westelijk front

Van de Zwitsersche grens wordt gemeld: In de laatste zitting der Italiaansche Kamer verklaarde Orlando dat binnen kort ook de Italiaansche regimenten aan de veldslagen in Vlaanderen en Picardie zouden deelnemen. De kamerzittingen zullen waarschijnlijk ongeveer 10 dagen duren en zich hoofdzakelijk met den economischen toestand van 't land bezig houden.

Hazebrouck, een gewichtig punt

Uit Bazel wordt gemeld: De Parijsche vertegenwoordiger der «Stampa» meldt: De nieuwe slag in Vlaanderen schijnt op zijn beslissend hoogtepunt geraakt te zijn. Het spoorwegknooppunt van Hazebrouck wordt door de Engelsche legerleiding voor even gewichtig aanzien als Amiens. Zijn verlies zou den vijand den weg naar Duinkerken openen. De geallieerden rusten zich toe voor den hitorsten weerstand in de streek van Ieperen.

De beschieting van Parijs

PARIJS, 22 April. — Tijdens de beschieting van Parijs vrijdag viel een granaat in eene fabriek, waar bronzen standbeelden gemaakt worden. De stoffelijke schade is groot. De obus sloeg door het dak en twee verdiepen en ontplofte in den kelder.

Luchtgevecht op Hollandsch gebied

AMSTERDAM, 21 April: Volgens het «Algemeen Handelsblad» verneemt, heeft gister over Cadzand een luchtgevecht tusschen vier vliegtuigen van onbekende nationaliteit plaats gehad. Nadat van Nederlandsche zijde het vuur op hen geopend werd, verdwenen ze in westelijke richting. Vermoedelijk is een der vliegtuigen in zee gestort.

Het geval Clemenceau-Czernin in de Fransche Parlements-kommissie

GENEVE, 20 April. — De kamerkommissies voor buitenlandsche zaken en oorlog, die het onderzoek der door Clemenceau overhandigde schriftstukken voor taak heeft, hebben op voorstel van Franklin-Bouillon eene onderkommissie ingesteld, die de kwesties moet uitwerken, die bij de toekomstige onderhoring der in aanmerking komende ministers besproken worden. Clemenceau, gesteund door Pichon, heeft gister ook voor de vereenigde Senaatskommissies voor buitenlandsche zaken, leger en marine bericht gegeven. Daarna gaf Richot opheldering over de gebeurtenissen, die onder zijn ministerschap voorgekomen zijn.

De heden hier aangekomen Parijsche bladen van Woensdag houden zich bezig met het aftreden van graaf Czernin. «L'Œuvre» meent dat zoo Czernin aftreedt en keizer Carl zijn ontslag aannam, dit zeker niet geschied is om Clemenceau een persoonlijken uitslag te verzekeren. Intusschen dringt de linkerzijde voort, energiek aan op opheldering, en Denis-Cochin kondigt in «L'Humanité» de opposite der socialistische afgevaardigden voor de kommissiebesprekingen aan. «Le Rappel» verlangt juiste verklaringen van de regeering en zegt, dat Clemenceau te ver gegaan is. Ribot moet zich daarom onvoorwaardelijk ontlasten.

Duitsch-Hollandsche onderhandelingen

BERLIJN, 22 April: Ter vernieuwing van het op 31 Maart afgeloopen ekonomisch verdrag vinden op dit oogenblik tusschen Duitschland en Holland onderhandelingen plaats op den grondslag dat er vanwege Duitschland kolen en hout, van den kant van Holland voedingsmiddelen, boter, kaas, groenten en voedermiddelen geleverd zullen worden. Verder vinden tusschen de Duitsche en de Hollandsche kommissie op dit oogenblik onderhandelingen tot erbijbrenging van eene overeenkomst aangaande de uitwisseling der in Holland liggende Hollandsche scheepsruimte tegen schepen plaats, die zich in de macht der Entente bevinden en voor het varen met granen naar Holland bestemd zijn. De uitslag dezer onderhandelingen zal naar alle waarschijnlijkheid in weinige dagen aan de Hollandsche regeering overhandigd worden.

Holland en Oekranië

Volgens het Haagsch korrespondensbureau meldt, maakte de Hollandsche minister van buitenlandsche zaken bekend, dat hij bij de Duitsche regeering liet aanvragen of niet met Oekranie eene bevredigende regeling voor de Hollandsche bezitters van Russische staatschulden getroffen kan worden.

De onderhandelingen met Roemenië

BERLIJN, 22 April: De Staatssecretaris von Kühlmann en de Oostenrijksch-Hongaarsche minister van Buitenlandsche Zaken Baron Burian, begeven zich op het einde der week naar Bukarest. Daardoor verschuift zich het voor nu vastgestelde voorstellingsbezoek van Burian voor eenigen tijd.

BERLIJN, 22 April: De vertraging in de ondertoekening van het Roemeensche vredesverdrag heeft daarin grond, dat wij een koalitie-oorlog voeren, en dat de voor de onmiddellijke oplossing van den oorlog noodzakelijke ondertekening van alle deelnemers zoo spoedig niet erbij te brengen zijn.

Het Engelsch Legerplichtvoorstel van kracht

Uit Amsterdam wordt gemeld: De Engelsche wet over de vermeerdering der legersterkte is door 't Hoogerhuis in alle lezingen aangenomen en door den koning reeds ondertekend.

Geheim verdrag tusschen China en Japan

LONDEN, 22 April. — (Reuter): De «Daily Mail» bericht uit Tientsin op 16 April: Na meldingen van Chineesche bladen is een belangrijk geheim verdrag tusschen China en Japan gesloten geworden.

Eene Japansche nota over Oost-Siberië

BERLIJN, 22 April. — De «Berliner Lokalanzeiger» meldt uit Geneve: Eene nota der Japaneesche regeering aan de Ententeregeeringen bewijst, de Japansche aktie in Siberie heeft met de troepenlanding in Wladiwostock niet begonnen, maar hare beëindiging gevonden.

Japan verklaart in deze nota formeel, dat het vooruitrukken in het binnenland van Rusland niet ondernomen zou, daar het voorgevallene in Wladiwostock een lokaal karakter draagt.

LONDEN, 19 April. — (Reuter): «Daily Mail» meldt uit Tokio op 10 April: Gister vuurden in Wladiwostock in de duisternis Bolschewikistische troepen op Japansche marinetroepen. Deze beantwoordden het vuur. Zij hadden geene verliezen.

In het Amurgebied

AMSTERDAM, 22 April. — De «Times» vernoemt uit Tokio: De Japanners beginnen uit de verschillende kustenkolonië van het Amurgebied onder den druk der Bolschewisten te vluchten.

In het Buitenland

In Rusland

De Bowjets en de weduwe van Tolstoï

DEN HAAG, 20 April. — «Chicago Tribune» vernam uit Petersburg, dat de Arbeiders en Soldatenraden besloten hebben aan de weduwe van Tolstoï tot aan haren dood jaarlijks 2000 roebels toe te staan.

In Polen

De Joden

WARSCHAU, 20 April. — Volgens Poolsche bladen zal het Poolsche landbouwministerie in een der eerste zittingen van den Staatsraad inbrengen, volgens welke de Joden het recht bekomen zich op Boerengrondstukken te vestigen.

In de Vereenigde Staten

Het vlotenwetsontwerp

WASHINGTON, 22 April (Reuter): Het Huis van Afgevaardigden heeft het marineontwerp, dat de vloot 1312 millioen dollar voor oorlogsdoeleinden ter beschikking stelt, bepaald aangenomen.

IN BELGIE

IN OOST-VLAANDEREN

Mob. Etappen-Kommandantur Gent
Landw. Betriebsstelle.
J. Nr. IV/6649 Gent, den 5 April 1918.

Betr. Aardappelenanbauw 1918.

Aan alle Gemeenten.

Iedere landbouwer is verplicht in dit jaar ten minste dezelfde vlakte met aardappelen te bebouwen gelijk in 't jaar 1917. Het onderverpachten van aardappelland is verboden, maar alleen in 't Kommandanturgebied Gent vergoeloofd en wel onder volgende voorwaarden. De onderverpachting van 1917 geldt ook voor 1918:

1) wanneer deze onderverpachting door de Kommandantur en de Bevoorradingscommissie was goedgekeurd.

1) wanneer de onderverpachting dezelfde vlakte met aardappelen beplant gelijk in 1917. Nieuwe onderverpachtingen worden voor 1918 goedgekeurd wanneer

1. de landbouwer, die het land onderverpacht op zijn eigen land een vlakte even zooveel aardappelen aanbouwt gelijk in 1917, er niet meegerekend de stukken, die nu moeten onderverpacht worden;

2. wanneer de onderverpachting door bemiddelling van den burgemeester, in wiens gemeente het aardappelveld ligt, met de Bevoorradingscommissie te akkoord is en de onderverpachting aangemeld heeft;

3. wanneer de onderpachter zich verplicht op het onderverpachte land aardappelen te bouwen.

Voor 't overige doen wij aan de bijzondere maatregelen door de P. B. C. opgemaakt, herinneren.

Met uitoefenen en het bewaken van alle maatregelen die betr. de aardappelteelt genomen zijn, heeft de Kommandantur de P. B. C. gelast.

Tot 25 Mei 1918 melden alle gemeenten van de Kommandantur de met aardappelen beplante aanbouwvlakten en apart de vroegen, halfvroegen en late aardappelen, volgens het hierbijvolgende formulier.

De Etappen-Kommandant,
(get.) VON WICK.
Oberstleutnant.

(Medegedeeld)

* * *

Provinciale Bevoorradingscommissie (P. B. C.)
Zetel: Gouvernementshotel, te Gent

Aardappeloogst van 1918 - Onderverpachtingen

Mijnheer de Burgemeester,

Het is U bekend dat de Duitsche verordening aan ieder bebouwer de verplichting oplegt zijn aardappelplantgoed van 1917 te bewaren voor 1918. Daarenboven zijn de gemeenten verplicht er zorg voor te dragen dat op haar grondgebied ten minste dezelfde oppervlakte met aardappelen beplant worde in 1918 als in 1917. Daar de bebouwers uwer gemeente deze verplichtingen uit het oog zouden kunnen verliezen, ware het goed dat aan iederen bebouwer van uwe gemeente, die in 1917 aardappelen heeft beplant, het hierbijgevoegde stuk te overhandigen, waarin hun aangewezen wordt voor welke oppervlakte hij op het gemeentehuis ingeschreven staat en welke oppervlakte hij ten minste verplicht is met aardappelen te beplanten.

In verschillende gemeenten hebben vele landbouwers hunnen grond onderverhuurd, ten einde te ontsnappen aan de verplichting hunnen aardappeloogst in 1918 te moeten inleveren. Zoodoende verkoopen zij hunnen oogst op voorhand aan veel hoogeren prijs aan door hun uitgekozen personen.

De Provinciale Bevoorradingscommissie bekommert zich nu reeds om den oogst van 1918. En ten einde de bevoorrading der burgerlijke bevolking te verzekeren, heeft zij de volgende maatregelen genomen:

Ieder aardappelbebouwer van 1917 zal door het hierbij gevoegd stuk te gelijker tijd verwittigd worden in welke voorwaarden de Provinciale Bevoorradingscommissie de onderverpachtingen toestaat.

A) De onderverpachtingen in 1917, bij de P. B. C. aangegeven, blijven geldig voor 1918 op voorwaarde:

1° dat de onderverpachtingen van 1917 door de P. B. C. en de Duitsche overheid erkend worden, en dat de onderverpachters, zoo zij die noodig hadden, eene toelating van vervoer van aardappelen verkregen hebben.

2° dat de onderverpachter in 1918 dezelfde oppervlakte met aardappelen beplante als in 1917.

B) Nieuwe onderverpachtingen van aardappelvelden zullen in 1918 aangenomen worden op voorwaarde:

1° dat de landbouwer of eigenaar, die gronden voor aardappelteelt in 1918 in pacht afstaat, op de gronden die hij zelf bewerkt evenveel aardappelen zelf plant in 1918 als in 1917, — niet inbegrepen de velden die hij in 1918 voor aardappelteelt heeft onderverhuurd.

2° Dat de onderpachter bij bemiddeling van het bestuur der gemeente waar het aardappelveld ligt, zich aan de P. B. C. als aardappelbouwer doet kennen. Het gemeentebestuur wordt verzocht, zoo de huurprijs van den grond overdreven schijnt, den huurprijs te brengen op een billijker grondslag. Een dubbel van het aangegane huurkontrakt moet bij het gemeentebestuur blijven berusten.

3° Dat hij zich verbinde op de door hem gehuurde gronden aardappelen te planten.

Ten einde zijne onderpacht erkend te zien door de P. B. C. moet hij onmiddelijk in het sekretariaat der gemeente opgeven:

a) naam en woonst, getal leden van het huisgezin van den onderpachter;

b) naam en adres van den persoon van wien hij zijne onderverpachting verkregen heeft;

c) juiste ligging van den grond;

d) naam en adres van den persoon die in 1917 den grond bebouwd heeft:

De landbouwer die den grond afstaat, onderteekent eene verplichting om voldoende aardappelen te planten.

De onderverpachtingen, die buiten bovenstaande bepalingen gesloten werden, zijn nietig en de aardappeloogst van den zoogezegden onderverpachter zal volledig moeten ingeleverd worden. De Etappen-Inspektion IV en de Kommandantur Gent laten dit stelsel van geldige onderverpachtingen enkel toe in de Kom. Gent. In alle andere Kommandanturen zijn geen onderverpachtingen van welken aard ook toegelaten.

De Voorzitter,
(get.) J. I. COOREMAN.

* * *

Te Aalst

Wat iedereen weten mag. (*Vervolg*)

De kritiek over de werking van alle met macht bekleede besturen en komiteiten is groot. Sommige kritieken missen allen grond en menigeen dergenen die ze uitbrengen, zijn lieden die in dezen benarden tijd hun eerste goed werk nog hebben te verrichten.

Wil dat zeggen dat *alle* kritiek slecht geplaatst is? Wel neen! Gezonde kritiek moet er zijn.

Wij hebben menige daden en menige manier van besturen bij middel der pers over den hekel gehaald, ook in de komiteiten waar onze vrienden zetelden. Maar deze zijn in de komiteiten verreweg de minderheid en hebben het niet heel gemakkelijk om zelfs de heeren tot luisteren te bewegen.

Wij herhalen hier in groote lijnen die gegronde kritiek, deze die van het grootste belang is voor onze bevolking.

Ons stadsbestuur geeft een geringe bijslag bij den steun van het Nat. Com.

Het beweert niet meer hulpgelden te mogen verleenen. Wij twijfelen aan de opgegeven reden en wijzen op den onderstand van andere, veel kleinere gemeenten dan Aalst, die hem, sinds langen tijd, uitbetalen.

De komiteiten, — wij hebben er een 15tal in onze stad, — zijn de weerspiegeling van het katholiek stadsbestuur. Zij zijn de baas; de uitvoerende macht van de komiteiten is in hunne handen, en het voornaamste: de voeding en onderstand. — en de rest er bij, — zijn in feite door één persoon bestuurd!

Op zijn eentje wordt de voeding, school- en volkssoep, 't bakken van 't brood, de verkoop der waren in de Nationale en nog andere winkels, enz. geregeld.

In zoover het door 't Nationaal Komiteit niet gedaan is, steide hij de verkoopprijzen vast, kocht de waren en benoodigheden, bracht veranderingen zooals ze hem best toeschenen, stelde werklieden en bedienden aan die nu 300 à 400 in getal zijn. Kortom die persoon heeft eene onbeperkte macht in handen, waarvan hij willekeurig gebruik maakt.

Toen de vraag gedaan werd de werklieden van de stad vooral aan de werken van het Comiteit te gebruiken, was het antwoord van dien heer: «Ik moet de vrijheid hebben personen werkstellig te maken naar mijn goeddunken.»

Toen voorgesteld werd, ten gevolge van de vele klachten over de soep, eene bijzondere commissie aan te stellen om toezicht te houden en ze zoo mogelijk te verbeteren, zegde hij: «Wordt de soepkommissie aangesteld, dan geef ik mijn ontslag in deze instelling.»

De koppige en eigenzinnige houding van den man werd gesteund door de meerderheid der komiteitsleden, waardoor deze alleenheerscher op zijn voetstuk blijft.

De hooger opgesomde diensten in handen laten van één persoon kan een gevaar worden: ons dunkens is het noodig dat een college van bijvoorbeeld 4 à 5 personen met dat werk gelast wordt. Het zou aan de zaak niets schaden, integendeel: het gezag der komiteiten en het vertrouwen bij het volk zouden aangroeien.

(Wordt voortgezet).

GENT

BEKENDMAKING

aangaande de aflevering van deur- en vensterknoppen

1. Volgens artikel 1 van de verordening aangaande het inbeslagnemen en weghalen van inrichtingsvoorwerpen uit spaarmetalen van 7 Juli 1917 en artikel 3 van het bijvoegsel bij deze verordening van 4 April 1918, moeten de personen uit de stad Gent en de voorgeborchten St Amandsberg, Gentbrugge en Ledeberg, die verplicht zijn af te leveren, van het verschijnen dezer bekendmaking af tot de hierna aangeduide datums, al de in spaarmetaal vervaardigde handvatsels, knoppen en klinken van deuren en vensters (alsook de daarbijbehoorende platen) afleveren in de Vleeschmarkt bij het Gravenkasteel, gedurende de uren van 9 uur 's morgens tot 4 uur 's namiddags aan de daarmee belaste Metaal-Aankoopcommissie bij den Vertegenwoordiger van het Oorlogsministerie n. 3.

2. De personen, die tot de aflevering verplicht zijn, moeten voor het uitbreken en het vervoer van de voorwerpen naar de vergaarplaats en de noodzakelijke vervanging van de afgeleverde voorwerpen zorgen.

Bij het uitbreken moeten bestanddeelen, die niet in beslag genomen worden (ijzer, glas, enz.) zooveel mogelijk verwijderd worden, daar het gewicht er van bij de aflevering niet in aanmerking genomen wordt. De aflevering kan door een vertegenwoordiger gedaan worden.

3. De afleveraar ontvangt bij de aflevering een bewijsschrift aangaande het aantal stukken, het afgeleverde gewicht en de metaalsoort van de afgeleverde voorwerpen. Eene kopij van al de ontvangstbewijzen wordt met de daarbijbehoorende lijst gezonden aan het bevoegde stadsbestuur, dat op eigen verantwoording de bedragen bij de Rijksschadeloosstelling-commissie in ontvangst neemt en het aandeel, dat aan ieder afleveraar daarvan toekomt, uitbetaalt.

4. In verhuurde of onderverhuurde huizen en woningen zijn de eigenaars, huurders of onderhuurders; in de verlaten huizen en woningen, het bevoegde stadsbestuur, en in zoover deze huizen en woningen door overheden of personen, die tot het Duitsche leger behooren, betrokken zijn, ook deze diensten verantwoordelijk voor de geheele aflevering der bedoelde voorwerpen.

5. De personen van neutrale of verbonden staten zijn aan den afleveringsplicht op dezelf de wijze onderworpen als de hier verblijvende personen van Duitsche nationaliteit; zij krijgen echter voor de afgeleverde voorwerpen een afzonderlijk ontvangstbewijs en een hooger berekende schadeloosstelling volgens de bepalingen van de Rijksschadeloosstelling-commissie.

6. De mogelijkheid om voorwerpen te vervangen, die ter aflevering moeten ingebracht worden, wordt verzekerd door de inrichting van een magazijn van vervangingsstukken in de *Winkelstraat 1, Gent;* van 9 uur 's morgens tot 4 uur 's namiddags kunnen in dit lokaal, naar gelang de voorraad modellen en hoeveelheden strekt, de noodige vervangingsstukken verkregen worden tegen onmiddellijke betaling van den voor ieder voorwerp voorgeschreven maximumprijs, waarover aldaar en in de vergaarplaats uitgehangen tabellen inlichten, indien de aflevering door het vertoon van een afgittebewijs kan bewezen worden.

7. Voorwerpen, die niet afgeleverd worden zooals het behoort, worden zonder vergoeding weggenomen; het plaatsen van vervangingsstukken geschiedt alsdan slechts in volstrekt noodige gevallen.

8. Na de afleveringsdatums zullen stelselmatige huiszoekingen plaats hebben. De afleveringsbewijzen voor de voorwerpen, die ter aflevering gebracht werden, moeten daartoe getoond gehouden en aan de huiszoekingcommandos getoond worden.

9. Er wordt uitdrukkelijk verwezen naar de strafbepalingen in artikel 7 van de verordening van 7 Juli 1917.

E. O. H., den 16 April 1918.
Der Etappen-Kommandant, von WICK.

Datums, waarop de aflevering moet geschied zijn.

De wijken 7 en 8 tot 1 Mei 1918
» 5 » 10 » 3 » »
» 6 » 11 » 5 » »
» 9 » 5 » 7 » »

De wijk 4 en de voorgeborchte Ledeberg tot 9 Mei 1918
De voorgeborchten Gentbrugge en St Amandsberg tot 11 Mei 1918.

De wijken 1 en 2 tot 13 Mei 1918.

KUNSTNIEUWS

In den Nederlandschen Schouwburg

HET OPERA-GEZELSCHAP

Maandag laatst ging nogmaals het sentimenteelvolle werk van G. Puccini: «Mad. Butterfly». Het succes was zooals gewoonlijk groot, de vertolking verzorgd en de opvoering zeer groot. Mejuffers De Vos en De Vis, M.M. Haesaert, De Bouvre en Deshayes bekwamen vele toejuichingen.

Ter herinnering: Heden Woensdag, ten voordeele van de Koorzangeressen en zangers: «De Bruid der Zee».

Donderdag, te 3 uur «Rigoletto».

Zondag, 2 1/2 uur «Rigoletto».

Maandag, te 8 uur (een uur vroeger dus als gewoonte): «De Twee Biljetten», een akt van «Tosca», een akt van «De Bohemers», een akt van «De Bruid der Zee», en de huwelijkskamer van «Romeo en Julia».

* * *

In den Nieuwen Cirkus

FEESTAVOND Mad. POSTHUMUS

Wij zegden het reeds: vele, zeer vele feestavonden zijn in de kunstwereld in de verschillende vermaakplaatsen der stad gegeven, verjaringen herdacht geworden.

In de laatste weken hadden we deze nog van Mad. Baert-Van Moerkerke en M. Pr. Van Overberghe, in den Cirkus; van Mad. Peelman-Dilman in Minard. Zaterdag laatst echter had de feestavond Posthumus in den Cirkus plaats.

De naam onzer nog jeugdige vriendin is door onze partijgenooten voldoende bekend. Als kind liet ze haar licht liefstemmeken bij onze «Volkskinderen» hooren, later in den «Nellie-Kring» reeds meer en in soli's, en spoedig weerom wat later in alleenzangen. Elkeen was getroffen door de helderheid van haar licht stemmeken, dat zich gedurig vervormde om op dit oogenblik eene prachtige mezzo-sopraan te worden.

Men voerde zaterdag op: «Grigris», eene mooie operette, in dewelke Germaine Posthumus de hoofd- en titelrol vervult. Na het tweede bedrijf had het huldebetoon plaats.

Was zij bij heure verschijning op het tooneel toegejuicht geworden, nog grooter was het handgeklap en geroep nu. M. Arie Vanden Heuvel richtte eenige woorden tot vriendin Posthumus en huldigde haar als knappe zangeres en kunstenares. In naam van den heer Bestuurder Jozef Van Damme overhandigde hij haar eene prachtige reuzen-bloemenschoof en een geschenk in naam harer medekonfrateressen en -konfraters. Dan volgde eene massa bloemen en geschenken, allen om te mooi, en waaronder er waren door vader en familie, vriendinnen en vrienden, en ook eene prachtige bloemengarve haar in naam der Socialistische Werkliedenpartij, afdeeling Gent, geschonken. Het was een oorverdoovend applaus toen deze bloemenschoof werd overhandigd. Het bravogeroep en huldebetoon was algemeen. De ovatie, onze vriendin Germaine gebracht was groot en verdiend, en zal lang in het geheugen van haar in de eerste plaats en ook der aanwezigen blijven.

En onze vriendin Germaine sporen we aan voort te studeeren, opdat zij binnen enkele jaren eene volmaakte tooneelkunstenares naast kunstzangeres weze.

* * *

TOONEELNIEUWS

Op *29 April a.s.* viert de «Definisseaux-Kring» in het «Volkshuis», Antwerpensteenweg, zijn 25 jarig bestaan als tooneelkring. Te dier gelegenheid wordt een stuk ten tooneele gebracht, dat de moeilijkst te voldoende tooneelliefhebbers, uitermate zal bevredigen, n. l. *Wroeging*, fantastisch drama in drie bedrijven, van Sándor von Hegedüs, vertaald door P.-J. D'Hoedt.

Na het eerste bedrijf, zal de huldebetooging aan den Kring plaats grijpen, waarvan 't Beheer van het «Volkshuis» van St-Amandsberg, het initiatief heeft genomen.

Voor deze vertooning is de inkomprijs gesteld op 50 centiemen (gemeentetaks inbegrepen).

De vertaler zal de opvoering van *Wroeging* laten voorafgaan, van eene korte voordracht, waarin de beteekenis van het stuk zal uiteengezet worden.

Op Zondag 28 April zal de «Definisseaux-Kring» met hetzelfde stuk optreden in «Ons Huis», Vrijdagmarkt, waarvoor reeds kaarten te bekomen zijn, bij den lokaalhouder van «Ons Huis».

Prijs: 0,30 centiemen (gemeentetaks inbegrepen).

Men zorge dus in tijds voor zijne kaarten.

STADSNIEUWS

— DE SYMPHONISCHE CONCERTEN IN «ONS HUIS». — Verleden zondag was er in het café van «Ons Huis» een stroom van volk om het symphonisch concert bij te wonen. Laten wij er seffens bijvoegen dat er een puik muzikaal programma werd uitgevoerd en het publiek zeer tevreden was.

«De voorspelling van den Koekoek» is door gezellig Helena De Keukelaere op uitmuntende wijze uitgevoerd, alsook de twee andere zangstukken. Het «Vylia's lied» viel bijzonder in den smaak van de toehoorders, daar het begeleid was van klavier en snaarspeltuigen.

Wij kunnen dus ook niet anders langs dezen weg dan onze offerwillige partijgenoote bedanken voor hare medehulp.

Gerden er op Eersten Mei, des avonds, ook symphonische uitvoeringen zullen plaats grijpen, zal gezelin De Keukelaere ons vergasten op eenige schoone Meizangen.

't Is de dag dat de Arbeid en de Wereldvrede verheerlijkt wordt door alle verstandige werkers over gansch den aardbodem en daarom mogen er wel vreugde- en vredezangen klinken in onze lokalen, als tegenstelling van het moordend kanon, dat reeds millioenen werkers heeft weggemaaid in den bloei des levens!

J. S.

Phosphotine, beste en krachtigste kindermeel. Te koop in apotheken & drogerijen 2867

— **GOUDEN BRUILOFT.** — Ter gelegenheid hunner gouden bruiloft werden de echtgenooten Joannes Baptista Ronse en Petronilla Franciska De Smet, wonende Papiersstraat, 2, ten huize geluk gewenscht. Het gebruikelijke geschenk werd hun ter dier gelegenheid aangeboden.

WISSELKANTOOR JULES DOSSCHE, *Brabantdam, 27.*
Aan- en verkoop van Publieke Fondsen en Koepons — Inlichtingen. 3312.

Cigarettenpapier te 't groot en half groot. Waarden: St Baafsplaats, 10, Gent 3149

DE BANQUE L'UNION DU CREDIT DE GAND, Naamlooze Vennootschap, gesticht in 1855, Maatschappelijke Zetel: Sint-Michielsplaats, 16. Bijzevoegd Bureel: Vlaanderenstraat, 32, Gent, heeft de eer het publiek te berichten, dat zij van af Woensdag 1 Mei 1918, een Bijgevoegd Bureel opent op de Elissabethlaan, 19, Gent.

Het bureel is open: 's morgens van 9 tot 12 uur, en 's namiddags van 2 1/2 tot 5 1/2 uur, 's Zaterdags namiddag uitgezonderd. 3139

Mededeelingen

STEDELIJKE BROODDIENST VOOR GHOOT-GENT. — Voortzetting van den verkoop van flesschuit:

Woensdag 24 April: van 9 tot 10 uur van 3.501 tot 3.800; van 10 tot 11 u. van 3.801 tot 4.100; van 11 tot 12 u. van 4.101 tot 4.500; van 2,30 tot 3,30 u. van 4.501 tot 4.850; van 3,30 tot 4,30 u. van 4.851 tot 5.200.

Donderdag 25 April: van 9 tot 10 u. van 5.201 tot 5.500; van 10 tot 11 u. van 5.501 tot 5.800; van 11 tot 12 u. van 5.801 tot 6.200; van 2,30 tot 3,30 u. van 6.201 tot 6.550; van 3,30 tot 4,30 u. van 6.551 tot 6.900.

VOORTZETTING VAN DEN VERKOOP VAN COKES:

Woensdag 24 April 's morgens van n. 47501 tot 48200
's namiddags van n. 48201 tot 48900
Donderdag 25 April 's morgens van n. 48901 tot 50400
Vrijdag 26 April 's morgens van n. 50401 tot 51100
's namiddags van n. 51101 tot 51800
Zaterdag 27 April 's morgens van n. 51801 tot 52600
Maandag 29 April 's morgens van n. 52601 tot 53300
's namiddags van n. 53301 tot 54200
Dinsdag 30 April 's morgens van n. 54201 tot 55900

De prijs is 3 fr. per rantsoen van 50 kgr.

De aflevering geschiedt in het Gasgesticht, ingang: Gasmeterslaan, 's morgens van 8,30 tot 11 uur en 's namiddags van 2 tot 4,30 u., op vertoon van het deel A/B der gele bijzondere gezinskaart (kolenkaart), uitsluitelijk op den dag overeenstemmende met de opgeroepen nummers; geen enkele persoon zal op een anderen dag bediend worden, wat ook de reden weze.

Om de kosten te verminderen is het rantsoen op 100 kgr. vastgesteld in plaats van 50 kgr.; prijs 1 fr. per 50 kgr. dus 2 frank het volledig rantsoen.

Het vervoer of afhalen geschiedt naar eigen keus en heeft niets te zien met de gewone kolenrantsoeenering en het vervoer of aan-huis-bestellen dat er mede in verband staat.

Sam. Maatschappij VOORUIT n. 1

ZONDAG, 28 APRIL, om 2 1/2 uur, Buitengewone Algemeene Vergadering in het lokaal «Ons Huis», Vrijdagmarkt. — Dagorde: De werkvoorwaarden onzer Bakkerij.

AZIJN. — De verkoop van eene pint Azijn aan 18 centiemen, wordt in het Centraal Magazijn, Chartreuzenlaan, voortgezet, alle werkdagen, van 8 tot 11 uur en van 2 tot 5 uur. Deze week voor de nummers 10001 tot 15000, leden der «Vrije Bakkers» en Kliënten. — Broodboekje medebrengen, a. u. b.

BURGERSTAND VAN GENT

GEBOORTEN van 22 April. 1918. — Richard De Feyter, Boomstr. 254. — Marietta Versichel, Brugschestweg 346. — Albert Blancquart, Gerststr. 31. — Rika Hombrecht, Egmontstr. 14.

OVERLIJDENS van 19, 20, 21 en 22 april — Julia De Meyer, 68 j., z.b., Hospitaalstr. 19, wed. Auguste Verstraete. — Carolus Rijckaert, 82 j., z.b., Snellaartstr. 43. — Mariette De Schampheleere, 17 m., Peperstr. 25. — Petrus Van Herreweghe, 39 j., metser, Korte Krevelstege 28. — Henrika Van Leeuwen, 2 j., Nijverheidslaan 199. — Guillaume Van Geersom, 3 j., Schipgracht 55. — Rosalie Depraetere, 3 1/2 j., Nettestr. 129. — Daniel Verwest, 19 m., Resedastr. 38. — Juliana Debrackeleir, 40 j., z.b., Dendermondsweg 230, echtg. Alph. Seghers. — Henriette Broeckaert, 49 j., z.b., Hofstr. 16 — Mathilde De Reu, 65 j., z.b., Steurstr. 6, wed. Leo Buckaert. — Stephania Matthys, 64 j., meid, Nederpolder 1. — Amelia Mehuys, 92 j., z.b., Augustijnenkaai 6. — Norbert Van Waesberghe, 34 j., advok., Willem Tellstraat 15.

De familie Vander Meulen-Klein bedankt van harte de familieleden, vrienden en kennissen, voor de blijken van oprechte deelneming hun bewezen bij het afsterven van hunnen diepbetreurden zoon, vader, broeder, oom

Maurice VANDER MEULEN.

Bennesteeg, 7. 3655

Proeft de fijne Cigaret
LA LORRAINE
In pakjes van 20 stuks aan fr. 0,85
Overal verkrijgbaar
Eenig depot: ED. DE LOOR
Fuchsiastraat, 104, Gent
Bijzondere prijzen voor voortverkoopers 3320

MEN KOOPT aan de hoogste prijzen alle *balleerpapier, zakken* en *karton.* Zich wenden: Lamastraat 2 (Speelplein Oude Dierentuin). 3178

SCHOONE PARTIJ **CANADA-HOU** te koopen aan *voordeelige prijzen.* *HUIDEVETTERSKAAI, 8, GENT* Ook te verkrijgen: DROOG BRANDHOU 3296

KOMT ZIEN
naar de groote keus van
HOUTEN SCHOENZOLEN
alsook PAX-ZOLEN, plooi- en ondoordringbaar
VAN HOUTTE-DUYCK
Lange Violettenstraat, 27, Gent
Bijzondere prijzen voor voortverkoopers. 3511

Apotheken van 1000 tot 100.000 frs altijd te bekomen op Eigendommen alsook voor Aankoopren. Gemak van terugstorten. E. MINNAERT, 21, Begijnhoflaan, Gent.

EIGENAARS die koopt altijd Huizen, Landen enz. Uit ter hand of in Openbare Verkooping. E. MINNAERT, 21, Begijnhoflaan, Gent.

BERICHT Opmaken en Uitvoeren van Testamenten, Huurkontrakten, enz. Publieke Venditie van Roerende en Onroerende Goederen. E. MINNAERT, 21, Begijnhoflaan, Gent.

Sam. Maatschappij Vooruit Nr 1
VERKOOP VAN BRANDHOUT
Canada, in blokjes, aan 10 fr. de 100 kgr.
Sparrenhout, idem, aan 11 fr. de 100 kgr.
Beuk, idem, aan 14 fr. de 100 kgr.
Te verkrijgen in de Bakkerij, Nijverheidslaan 6; Vlasfabriek, Groendreef, (alle dagen van 8 tot 11 uur 's morgens en van 2 tot 4 uur 's namiddags), alsook in de Weverij, Metsersstraat, (alle dagen van 8 tot 11 uur 's morgens). — Spoedige bediening.
Sparrenhout van 10 tot 15 centimeters dikte op 1 meter lengte, aan 9 fr. de 100 kgr. Te bekomen in de Vlasfabriek, Groendreef, 235.
TEHUIS-BESTELLING
Men gelast zich met de tehuis-bestelling van hoeveelheden van minstens 500 kgr. (1 fr. per 100 kgr. voor de kosten). (3470)

Cigaretten-papier «'t Pekbladje»
Special papier voor onzen geurigen inlandschen tabak. Vraagt het in uwen tabakwinkel. In 't groot en half groot: 16, St-Baafsplaats, 16, Gent. Ook verkrijgbaar TUBEN en Parkamentpapier 3556

TE HUREN schoone ongegarnierde kamers, Nassestraat, 4, Kortrijkschepoort, Gent. (3466

Nog afslag op het Brandhout
Canada 9.00 fr., Beuk en Eik fr. 12.50 de 100 Kgr. in blokjes. — Tehuis bestelling.
57, PRINS ALBRECHTSTRAAT,
St-Amandsberg. (3570

Roosters voor Stoomketels
Stock beschikbaar in de Etapen.
Zich wenden: 34, Ierlandstraat, BRUSSEL.
3588

TE KOOP: Kleine boad, Brabançonne, Keizer Karelstraat, 93, Gent. 3604

SCHOENKREEM Invoer van allerbeste SCHOENKREEM
237, RYHOVELAAN, Gent. 3605

TE KOOPEN: Vischboot. Zich wenden: 239, Rooigemlaan, Gent. 3608

TE KOOPEN: Open en gesloten kassen, dienende voor confectiën, alsook manequins.
5, Groot Kanonplaats, 5, Gent. (3601

GOEDE OPERATEUR met goede getuigschriften en op de hoogte van het vak. Vraagt plaats als opérateur in gelijk welke inrichting. Zich te wenden: Lange Kazernestraat, 69, Gent. 3632

ZEER GOEDE pianiste-violiste zoekt vaste betrekking. Adres: Ham, 35, Gent. 3638

MEN VERLANGT per occasie te koopen: een vergrootingslantaarm 13×18 cm. Lange Kazernestraat, 49, Gent. (3643)

MEN VRAAGT: bovenmeid, en meid om schotels te wasschen. Hotel *Halve Maan,* Hooigard, 9, Gent. (3644)

TE VERKOOPEN: schoon bed in acajou met rep sort, voor twee personen: Eendrachtstraat, 54, Gent. (3645)

VERLOREN, Woensdag namiddag, rond 3 uur, op tram 1 of 3, een regenscherm met kruk in zilver. Tegen bekoning terug te bezorgen Burgstraat, 85, Gent. (3646)

BLIK. Ik koop alle blik, melk-, cacao-, bonbons en conservedoozen, Oliepullen, enz. Louis Boterdaele, Brusselschestraat, 34, Gent. 3647

TE KOOP: oude Hollandsche Sigaren, Antwerpschesteenweg, 83, Gent. 3651